

JSME PRACH

Kázání ze soboty 29.2.2020 – br. Michal Balcar

I vytvořil Hospodin Bůh člověka, prach ze země, a vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem. ... V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš. (Gn 2,7 a 3,19)

Minulý týden došlo k jisté velmi důležité události v liturgickém kalendáři. Nastalo období půstu. To tradičně začíná tzv. popeleční středou. Naše církev liturgický kalendář nemá (k mé jisté lítosti), ale přesto se domnívám, že tento svátek má i nám, co říci a jeho symbolika se stala základem mého dnešního kázání. Jistě víte, že součástí popeleční středy je tzv. popelec. Popelec je znamení kříže popelem, které se dává na čelo věřících, aby tím vyjádřili, že činí pokání. Dovolte mi tedy, popelu, či prachu, věnovat dnešní kázání, protože prach se nás velmi týká.

Statistika nuda je, má však cenné údaje. Říká nám totiž, že slovo prach se v celé Bibli objevuje celkem 133x, což je ... hodně. V těch 133 významech je většina negativních. Prach například označuje největší spodinu lidstva. Prach jsou chudí. Prach též vyjadřuje smrtelnost a pomíjivost života. Had byl odsouzen k tomu, že bude prach jíst za to, že svedl člověka. Není ovšem pochyb, že nejdůležitější zmínky o prachu pocházejí z knihy Genesis.

V druhé stvořitelské zprávě se mluví o tom, že člověk byl stvořen Hospodinem Bohem a je prach ze země. Každý z nás má ale v hlavě trochu jinou verzi tohoto verše: z prachu země. Tak totiž překládají Kraličtí. Jejich verze implikuje, že prach je prvotní materiál, který Bůh pozdvihl na kvalitativně jinou úroveň. Naneštěstí korektně překládá ČEP. Člověk je stvořen Bohem, ale zůstává jen prachem ze země. Velmi podobně se Hospodin vyjadřuje vůči Adamovi, když mu sděluje, kde se nachází poté, co snědl ovoce se stromu poznání: Prach jsi a v prach se obrátíš. Prach jsme za svého života a prachem budeme i po smrti. Nic víc a nic méně. Tento nápis se ve zlatém písmě skví na bráně do Nového židovského hřbitova na Olšanech. Připomeňte si tuto pravdu pokaždé, když pojedete tramvají na Želivského.

Pro nás je ovšem zásadní to, že prach i popel jsou v Bibli neodmyslitelně spojeny s pokáním. Zvláště ve Starém zákoně se kající úkony sestávaly z roztrnutí řízy, oholení vousu a posypání hlavy popelem a prachem (Job 42,6). Jsme-li prach, připomíná nám tento náš stav, že máme stále činit pokání. Stále? Pokání přece činíme na začátku své křesťanské cesty. Jakoby ta představa byla, že na začátku se obrátíme a zbytek života je jen seberozvoj a vylepšování charakteru. Avšak každý z nás ví, že takhle to nefunguje. Že tak často se v naší víře zasekneme a nevíme, jak dál. Nejen, že neděláme stále kroky vpřed, ale někdy děláme i kroky zpět. A právě proto potřebujeme pokání.

Martin Luther nám to připomíná v první z 95 tezí: Když náš Pán a mistr Ježíš Kristus řekl: „Čiňte pokání,“ chtěl, aby celý život věřícího byl pokáním. Celý život! Každý den! Proč? Protože každý den hřešíme a každý den jsme závislí na Boží milosti.

Tenhle týden prožívá mimo popeleční středy svět ještě jinou věc, a to šíření koronaviru. Bojíme se a já se přiznám, že i mě někdy při čtení médií přepadnou obavy. Kéž nám vědomí

toho, že jsme prach připomene, čeho je třeba se bát - toho, kdo může vzít věčný život, ne tenhle. Bojme se hříchu, ne koronaviru.

Rád bych na závěr ocitoval verš, který je, s výjimkou těch dvou výše, asi nejslavnější, pokud se týká prachu. Je to Jobovo vyznání:

Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad prachem. (Job 19,25)

Ano, my jsme prach. Ale nad naším prachem stojí náš Vykupitel!

